

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan presnik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 3. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulice št. 3.

Štev. 11.

V Ljubljani, dné 4. junija 1903.

Leto XVI.

Liberalci pri delu! Gorjé kmetu!

Gorjé ti ubogi kranjski kmet, če bi vsigdar obveljala beseda liberalcev v naši deželi!

Pred kratkim je bila seja deželnega odbora. Šlo se je za deželni proračun za leto 1903. Šlo se je osobito za deželne podpore, ki naj se l. 1903. izplačajo.

In kakšno stališče sta zavzemala liberalna deželna odbornika dr. Ivan Tavčar in Peter Grasselli?

Glasovala sta proti temu, da dežela, kakor druga leta, dá brezobrestna posojila vinogradnikom.

Glasovala sta proti temu, da dežela v letu 1903. kaj prispeva za vodovode po deželi.

Glasovala sta proti temu, da dežela l. 1903. kaj prispeva za uravnavo voda.

Glasovala sta proti temu, da dežela dá v tem letu kaj podpor po uimah poškodovanim kmetovalcem.

Glasovala sta proti temu, da bi dežela dala l. 1903. kaj podpore mlekarnam.

Glasovala sta proti temu, da bi dežela leta 1903 kaj prispevala k cestnim zgradbam.

Glasovala sta proti prispevku dežele za pogozdovanje krasa.

Skratka, glasovala sta zoper vse, kar bi bilo kmetu v korist.

Pač pa sta glasovala za podporo gledališču nemškemu — in slovenskemu — v skupnem znesku 24.000 kron!

Vodja P o v š e je predlagal, da se dovoli in izplača:

Za brezobrestna posojila vinogradnikom 30.000 K.

Za vodovode 40.000 K.

Za uravnave vodá 20.000 K.

Za podpore po uimah poškodovanim: 16.000 K.

Za kmetijsko družbo: 7000 K.

Za mlekarne: 4000 K.

Za pogozdovanje Krasa: 4000 K.

Za ceste: 20.000 K.

Dr. Tavčar in Grasselli sta te predloge strastno pobijala.

Toda to pot sta se urezala. Zastopnik Nemcev v deželnem odboru, grof Barbo, se ni hotel podati na pot slepega sovraštva zoper kmeta. Glasoval je za predloge P o v š e ta, tako da so bili glasovi enako razdeljeni na vsaki strani po dva. Odločiti je torej imel deželni glavar pl. Detela, ki je seveda kot pošten zastopnik kmetskega ljudstva odločil za kmeta. Podpore kmetom se bodo torej tudi to leto izplačale, tako kakor druga leta.

Toda če bi bilo šlo po volji naših liberalcev, bi kmetje letos ne dobili niti vina rjal!

Slovenski kmet, izreci svojo sodbo nad tem početjem slovenskih liberalcev!

Kaj porečete osobito tisti vipavski kmetje, ki ste s svojimi glasovi l. 1901. pripomogli liberalnemu poslancu do zmage in tisti dolenjski vinogradniki, ki ste se dali ob volitvah l. 1900 in 1901. zbegati po liberalnih kričočih.

Vedite, da če bi bila obveljala volja zastopnika dolenjskih mest in voditeja vseh kranjskih liberalcev, dr. Tavčarja, potem l. 1902. ne bil bili dobili ne le nobenega deželnega denarja za obnovitev vinogradov, temveč tudi ne tistih 50.000 K (petdeset tisoč Kron) katere je država v ta namen naklonila; kajti storila je to država le pod pogojem, da dežela dá 30.000 K. Po namenih liberalcev naj bi torej bilo 80.000 K l. 1903. v zeti h vinogradnikom na Dolenjskem in Vipavskem!

Tudi vodovodi naj bi se po nameri liberalcev l. 1903. ne gradili. Spodletelo jim je in delali se bodo še letos vodovodi v Dol. Lazih, Jurjevici, v Brežah, v Sušji, Zapotoku in Vinici, v Nandanjem Selu, v Gor. Vremu, v Novi Sušici, na Godoviču, v Planini, v Sinjedolah in drugod. Vse proti volji liberalcev, vse le vsled odločnega nastopa katoliško-narodne stranke!

Niti pogorelci in tisti ubogi kmetje, katerim je toča pobila pridelke naj bi po volji liberalcev ne dobili vinarja podpore!

Pač pa sta oba liberalna deželna odbornika, Tavčar in Grasselli kakor eden mož glasovala za podporo ljubljanskemu gledališču, nemškemu in slovenskemu, v skupnem znesku 24.000 K. Žal, se jima je v tej točki pridružil tudi nemški grof Barbo in tako je bila ta podpora z večino glasov sklenjena. Toda zadnja beseda v tej zadevi še ni izgovorjena.

Ljudstvo pa sedaj pozna liberalce do dna duše. Dejanja govore — ne govoré, temuč kriče, kriče do neba! Človek bi mislil, da sanja, ko kaj tacega čuje. A istina je, resnica je, gola resnica, zabeležena v zapisnikih dež. odbora kranjskega.

Za ljudstvo nič, za kmeta knof, — za gledališče, za zabavo ljubljanske gospode pa 24.000.

To je liberalni program! Slepec mora sedaj videti, kaj je slovenski liberalizem ...

Pomoč Dolenjski!

(Konec.)

Nedvignjeni zakladi.

Ker je na Dolenjskem mnogo dobre rude, bi mogla vlada pospeševati vstanovitev kake velike železne livarne v bližini Št. Janških rudo- in premogokopov s tem, da bi odkup raznih večjih železnih predmetov zagotovila in vožnino po železnicah primerno znižala. Poleg premoga se nahajajo med Št. Janžem in Št. Rupertom okoli hriba Sv. Duha tolike množine izvrstne železne rude, da so tamkaj vozna pota in steze na nekaterih krajih mesto z gramozom s stolčeno železno rudo posipane, in da trte rastejo prav iz raztolčene železne rude, in lahko se trdi, da je v tem kraju ako ne več, vsaj toliko železne rude, kakor v Erzbergu pri Eisenerzu na Štajerskem. Pri Brusnicah je cela stran nekega hriba v globočini pol do enega metra pokrita z 20 do 40 cm. debelo plastjo dobre železne rude. Kremenika in kremenaste sipe za izdelovanje stekla se nahaja v izobilju okoli Št. Janža, Novegn mesta, Škocjana in Št. Jerneja. Pod Gorjanci pri Novem mestu se še dandanes nahajajo razvaline nekdanje velike tovarne za steklo. Iz Dolenjske bi se lahko odpošiljalo steklo po zvezi dolenjskih železnic s hrvatskimi v južne dežele, kjer je še pomanjkanje steklarn. Med Ratečami, Št. Rupertom, Škocjanom in Sevnico se nahaja na mnogih krajih pripraven kamen, pesek, kreda in pripravna glina za izdelovanje Roman- in Portland-cementa. Izborna glina za izdelovanje vsakovrstnih ognjatrskih lončarskih in opekarskih izdelkov se nahaja v prav mnogih krajih po Dolenjskem, posebno pa v vsej okolici Novega mesta; okoli Št. Jerneja, Škocjana in po celi Krški ravan, okoli Mokronoga, Št. Janža, Kočevja, Grosuplja, Črnomlja in drugod. Izvrstne lončarske izdelke in strešne skladne opeke bi se kaj lahko izvažalo v južne dežele.

Naša dežela bi morala skrbeti za strokovno šolo za opekarske in fineje lončarske izdelke, za katero bi bil najpripravnejši kraj Novo mesto, kot središče Dolenjske. Tako šolo imajo v Toplicah na Češkem in v mnogih drugih deželah. Koliko je pa še družih žlahtnih

rudnin in finih prstenin po Dolenjskem, katere še niso zadostno preiskane, kakor fina maganska ruda blizu Škocjana; cink in svinčena ruda med Št. Janžem in Ratečami, okoli Litije in drugod!

Pred vsem moramo pa omeniti velike Dolenjske premogokope v Št. Janžu s tremi, skupaj 28 m debelimi kompaktnimi skladi finega bleskečega premoga. Pri Mirni je premogov sklad močan od 4 do 20 metrov; pri Čatežu nad Mirno se nahaja nad en meter debel premogov sklad; pri Kočevju se nahaja premog v več skladih v skupni debelosti nad 20 metrov; nad Otočicami pri Novem mestu se nahaja premogov sklad slabše vrste v debelosti enega do dveh in pol metrov; pod Črnomljem se nahaja fini bleskeči premog v mnogih skladih, med katerimi je najdebelejši močan poldrugi meter. Pisec teh vrstic je našel tudi pri Št. Jerneju kakega pol metra debel sklad prav finega bleskečega premoga, kateri utegne v globočini biti močnejši; tako je tudi našel pri Zagradu nad Škocjanom okoli en meter debel sklad finega, čistega sipastega premoga.

Oglejmo si dolino Krke od nje izvira do Soteske! V tej dolini se nahaja okoli 40 večjih ali manjših slapov Krke, kateri vsi bi se dali izkoristiti s pomočjo turbin za tovarniška in druga obrtna podjetja; med temi sta dva slapa, eden v Žužemberku, drugi na Dvoru, katerih vsak bi lahko dajal stalno nad tisoč konjskih sil moči. Glejte, toliko prirodnega bogastva po Dolenjskem, in vendar je ljudstvo prisiljeno zapustiti dom in se seliti v Ameriko, ako se hoče rešiti pogina! Iz zakaj to? Samo zaradi tega, ker so nas pozabili oni, kateri so za to poklicani, katerih dolžnost bi bila že pred več desetletji spoznati zaostalost naše Dolenjske.

Zamorjena obrt.

Kaj se je storilo v zadnjih desetletjih? Gorenjcem, kateri so imeli že od nekdaj vsled tamkajšnje lege izvrstne vodoravne prometne ceste po ravninah in dolinah, po katerih so lahko težko naložene tovarne vozove hitro prepeljavali, se je zgradila takoj železnica iz Ljubljane do Trbiža. Za kranjsko deželo bi bilo že takrat neprimerno važnejše, da bi se bila oskrbela najpreje skozi Dolenjsko in izpeljala zveza s Hrvatsko. Kajti v istem času so bile pri nas vse državne, okrajne in občinske ceste polne silovitih klancev, izpeljane kakor nalašč čez največje strmine, vsled česar nam je bil vsak promet, napredek in oživiljenje

kakršnekoli obrti in trgovine popolnoma onemogočen.

Pred graditvijo dolenjskih in drugih železnic smo imeli na Dolenjskem velike tovarne za razne železne predmete, eno na Dvoru, drugo v Gradacu pri Metliki; v Št. Janžu bila je velikanska tovarna za topljenje cink-rude; steklarni sta bili dve: ena v Kočevju in druga pod Gorjanci; v Žužemberku je bila papirnica in po drugod nekaj manjših tovarn. V dolini Krke nad Žužemberkom cvetela je ročna železniška obrt, kakor v Kropi na Gorenjskem; v Ribnici in Kočevju so se pečali z izdelovanjem suhe robe; v Ribnici, Straži in Št. Jerneju so se pečali z lončarsko obrtjo.

Konkurenca železnic, katere so po vseh drugih krajih gradili, samo skozi Dolenjsko ne, je pa popolnoma uničila obe veliki tovarni za železne izdelke, obe steklarni, cinkovo tovarno, papirnico, železniško obrt v dolini Krke in vse ostale manjše tovarne.

Edina lončarska, opekarska in lesna obrt za domače potrebe in pozneje nastala Stampflova umetna lesna obrt še nekoliko životarijo, to pa le zategadelj, ker bi voznina od zunaj te izdelke preveč podražila. Vse drugo je pa propadlo, in sicer le edino zaradi pomanjkanja res dobrih prometnih zvez. Spodobilo bi se bilo, kakor je po vsem svetu navada, da se najpreje v tiste kraje prometne ceste gradijo, kjersi brez kake pomoči sami dalje pomagati ne morejo.

Zgradite nam potrebne železnice!

Zgodilo se je pa žalibog ravno nasprotno. Nam, ki smo bili najpolj potrebni, se je gradila železnica še-le štiriindvajset let pozneje, kot Gorenjcem! In kaka je ta progga in kdo vleče vso korist od te nam zgrajene zakotne dolenjske železnice? Dokler se nam ne zgradi zveza dolenjske železnice iz Novegamesta preko Krškega ali Brežic z Zagrebom in južnimi deželami, dalje iz Novegamesta preko Črnomlja do Ogulina ali Karlovca, in iz Trebnjega preko St. Janža do Sevnice, toliko časa imajo pravo korist od sedanje dolenjske železnice največ edino le tuji trgovci z lesom, ogljem, prašiči in trboveljska družba z izvažanjem kočevskega premoga, pred vsem drugim vleče pa od sedanje zakotne dolenjske železnice največjo korist mesto Ljubljana.

Dolenjska sama ima pa v obče izven neznatnega osebne prometa prav majhno korist od te železnice, dokler ne bode dogra-

jena do Hrvatske. Saj je Dolenjski zdaj vsak promet v vsakem oziru, irven proti Ljubljani, kakor prej, tako tudi še v naprej, onemogočen, in prišla je Dolenjska zdaj z nedovršeno progjo v popolno odvisnost Ljubljane, katerej je na milost in nemilost izročena.

Pri vsaki tovarni je najvažnejša stvar gonilna moč in vročina. Vse to se napravi s premogom. Ker pa dosedaj še nimamo železniške rvine z velikimi Št. Janškimi premogokopi (kočevski premog je po izjavi železniških strojevodjev zelo slab in se skoraj ne more vpoštevati) in ker pa noben podjetnik ne boje tako neumen, da bi si šel tovarno na Dolenjskem graditi, premog pa iz daljnega Trebovlja naročevati, da bi ga tako vožnja za premog dvakrat več veljala, kakor premog na mestu velja, vsled tega je popolnoma izključeno, da bi kdo dolejš na Dolenjskem gradil kako tovarno, ali vsvaril večje obrtno podjetje, dokler se ne dogradi kratka železniška progja Trebnje-Št. Janž, po kateri bi se dobival in izvažal na vse kraje izboren premog za prav nizko ceno, katere progja bi ne bila skoraj prav nič daljša in tudi ne mogla več veljati, kakor železnica iz Kranja v Trbič, za katere nujno graditev je vsled posebnega urada naših poslancev, delalne vlade in trgovske zbornice vlada ravno kar državemu sboru predložila potrebno postavo.

Na Dolenjskem nastale tovarne in druga obrtna podjetja bodo imela največ irvona v južni tovarni ravnje pokrajini, in tako nespametno tudi ne bode noben podjetnik, da bi si tovarne po Dolenjskem gradil, blago pa po velikanskem ovinku preko Ljubljane na Hrvaško in južni pokrajini pošiljal, vsled česar bi se stroški za vožnjo blaga potrojili.

Treba je torej za nas Dolenjce nemudoma kaj storiti.

Obljuba smo slišali že dosti. Sedaj bi radi videli dejanja. Ljudstvo gine in treba ga je ohraniti. Zato pa pozivljamo vis. c. kr. vlado, svoje zastopnike in trgovsko in obrtno zbornico, naj čim najpreje spravijo v tir nujne zadeve, katere smo omenili v tem članku!

— k

in mnogo njegovih somišljenikov.

Listek.

Izgubljeni sin.

(Povest. Po Oertzen-ovi prireditli F. S.)

(Dalje.)

„Tukaj se domeniiva“, je odvrnil Nande, „meni je vse eno, če naju prav cela vas sliši.“

„Ako ti vest nič ne očita“ —

Nande je zaboden pogledal, pograbil Janka za rami in ga krepko stresel.

„Nande!“ Ta glas mu je tako obupno zadonel na ušesa. Ali ni bila to njegova mati? Ali ni stal pred bratom?

„Tega nisem zaslužil“, vzdihnil je Janko globoko. „In od lastnega brata!“

„Oče, mati!“ dejal je Janko, „vidva sta videla. Ali me ni on razdražil? Ali ni ravno sedaj dvignil svoje roke nad menoj? Ali ni on grozil Antonu? Ali ni moja dolžnost, da ga svarim? Oče! Morda se razmere še kdaj spremené, toda zdaj je tako, očen mora iti — in jaz grem.“

Rosa je bridko zajokala.

„Ali se ne sramuješ tako žaliti svojih starišev?“

„Jaz grem“, je nagrmel Nande, „in nihče drugi! Vedno mislim, da bom pozabil, kar mi teži dušo, toda tedaj stopi predme kot pošast brat in me pahne nazaj. Nikomur si ne upam več naravnost pogledati v oči, nikdar več ne morem biti vesel; kakor tat se plašim naokoli, tako boče on! Nič več nimam pravice, da bi bil vesel, da bi delal, in vse to samo zato, ker sem v nagli jezi storil en napačen korak. Tedno sem bil sklenil, da bom vse zopet popravil in spravil v stari tir, toda ni mogoče. Če se boče koga pahnil v pogubo, tedaj ni treba drugega, kot vedno mu natrjevati: Jaz ti ne zaupam.“

Janko je zagrabil, bled ko smrt, Kristino za roko in jo hotel peljati ven, toda irvila se mu je iz rok, rekodi: „Pusti me pri miru!“

„Mooči, Nande, spomni se dane obljube!“ svaril ga je Janko.

„Nikdar! Vrag vzemi obljubo! Kristina! mislila si, da je Nande trmoglav in vroče krvi, in da nikdar ne laže, in prav si sodila. V jezi sem nekoč nekoga zabodel, kar me je razžalil; on je odnesel, o Nande

se je moral pokoriti v ječi, toda pokori se še vsak dan z nova.“

Kristina je prebledela.

„Radi tebe nisem prej smel tega povedati“, je dejal Nande; „Janko se je bal, da ne bi hotela vzeti za moža brata takega hudobneža. Tedaj sem povedal!“ —

„O da moram kaj takega doživeti! O zakaj nisem prej umrl“, je tožil Svetin.

„In zdaj grem! Nikar ne jokajte, mati! je že tako na svetu. Poskusil bom kje drugje najti svojo srečo; bom že kaj pisal, kako se mi bo godilo. Z Bogom!“

„Nande, Nande!“ je zajokala starka, „nikari ne hodi od doma!“

„Neumnost!“ se je oglasil oče, „nihče ne bo šel strani; mir dajta in ostanita doma!“

„Ne, oče, jaz moram strani!“ In Nande je odšel iz sobe.

Vsi so molčali. Janko se je naslonil na mizo in bojeval hud dušni boj.

Čez malo časa je prišel Nande z zvežnjem pod pazduho zopet v sobo.

Mati se ga je oklenila za roki in ga prosila, naj ne odide.

„Ako se ne zmeni za očeta in mater, naj le gre, pusti ga“, dejal je oče.

„Nič se ne bojte, oče, zdaj ste jezni name, pa vas zagotovim, da vam ne bom delal sramote! Ne bom se vračal kot izgubljeni sin, ne!“

Očetu in materi je podal roko.

„Z Bogom, Kristina, bržkone se ne bova več videla“, in izginil je skozi vrata.

Kristina je stopila k Janku: „S teboj se ne morem poročiti.“

„Saj se mi je zdelo“, je odvrnil žalostno, „zakaj ni Nande molčal! Brat takega človeka, ki stoji z eno nogo v ječi, ki bi bil sramota celi hiši. Tak seveda ne more biti ženin pošteni kmečki nevesti.“

„Misliš torej, da te zaradi tega ne maram? O ne, motiš, se Janko. Ne maram te, ker nimam srca za te.“ —

„Dovolj, dovolj!“ vzkliknil je Janko in zdelo mu je, da vidi pred seboj, kako se Križnarjevo poslopje in posestvo pogreza v zemljo.

„Lahko noč“, je pristavila še Kristina in odšla.

Roza je hitela za njo. Na vrtu jo je dohitela in jo zgrabila za roko.

„Kristina, Kristina!“

„Mati!“ je zajokala deklica.

Počakale ste Križnarja in Neže. Ko so se peljali proti domu, je Križnar jezno pokal z bičem in veno mer poganjal konjiča.

„Če bi ne bil Nande že odšel, on bi moral k nam priti, ta pa naj se mi več ne prikaže pred oči. Zakaj pa si takrat privolila? Kaj?“

„Ker, ker“ — jecljala je Kristina, „ker sama nisem vedela, kaj delam.“

Na vasi je bilo vse mirno. Na nebu so se užigale zvezdice druga za drugo. Hladni vetrc je pihljaj in raznašal naokrog opojen duh cvetja. Tudi v koči na koncu vasi je bilo vse tiho. V zamazanih oknih je odsevala luna in iznad močvirja so se dvigale kot vedno lahne meglice. Kako skrivnostna je bila ta tišina! Drevje je zdajpazdaj lahko zašepetalo, ko se je vetrc poigral z zelenimi lističi. Tam je nekaj zašumelo. Miš? Pokazala se je slaba iskrica, ki se je premikala, in lahen dimček se je dvignil kvišku. Iskrica je bila bela — pozneje rdečkasta, lučka — menda je bila kaka sveteča se večča — se je približala koči. Hipoma se je pokazal nad streho visok plamen, iskre so švigile na vse strani, gost dim se je začel dvigati kvišku. V koči pa je bilo vse mirno.

Plamen je švigal nad streho kot sikajoče kače. Tedaj pa so se odprla vrata. Anton je skočil na pol oblečen vun, za njim Cilka s staro materjo.

Začeli so klicati na pomoč in ti klici so se združili s pokanjem in prasketanjem ognja. Veter je nesel iskre na vse strani. Iz vasi so prihiteli ljudje na pomoč. Kričanja, ropotanja in vpitja je bila toliko, kakor na sodnji dan.

Ognjegasno društvo iz Planine je tudi prišlo gasit; hladen voden curek je šinil kvišku in neprijetno pobožal navzočega župana po glavi.

„Antonova kočja gori“, so kričali ljudje.

Anton je prinesel škaf vode in kričal: „Otroke rešite, otroke!“

„Tepec, saj jih nimaš!“

„Gozd se je vžgal!“ zavpili so možje.

Brezsrčen upnik.

...al je sodnik, ki je daleč slovel vsled svoje pravdnosti, postrežljivosti in uljudnosti. Nekoč je ...al k temu sodniku popolno zanemarjen in raztrgan mladenič.

„Gospod sodnik“, je pričel „rad bi vložil tožbo proti brezsrčnemu upniku, kateri me nečloveško zadržuje in ki je gluh za vse moje prošnje.“

„Le na dan s tožbo!“ je odvrnil sodnik. „Tu ima vsak besedo. Zagotavljam vas, da zasluženi kazni nikakor ne odide.“

„Je pa tudi že skrajna nizkost“, je odgovoril tožitelj, „in podlost, kakor ravna ta brezsrčnež z menoj. Kar pa je najhujše, je to, da je ta dolg podedovan, sam pa sem pri njem brez vsake krivde

In sedaj me upnik muči na vse mogoče načine, da skoraj ni mogoče živeti.

Ko so mi stariši umrli, imel sem še malo posestvo, tri kravice in par volov. A oglasil se je upnik, šel je rep za repom iz hleva, odprodajal mi je njivico za njivico in nazadnje me je še spodil iz hiše. In sedaj sem tu in kakšen sem, sami vidite."

Da bi ga videli, gotovo bi se mu ali smejali ali pa bi se vam smilil. Gotovo ste že videli postopača, ki je imel predolge prste na nogah, da so mu gledali iz črevljev in so se mu videli raztrgani kololci. Tak je bil ta tožnik.

Ni čuda torej, da je sodnik jezno vzplamtel nad oderuškim upnikom in zaklical: „Le malo potrpite. Naučim ga postave, ki pravijo, da se ne sme nikomur vzeti tega, kar neobhodno potrebuje za vsakdanje življenje!“

„Ali“, nadaljeval je tožitelj „ta „nikoli sit“ se ne briga za vaše zakone! On ne pozna niti zapovedi niti prepovedi. Marsikdo sedi v temni ječi, katerega je samo on notri spravil. Saj je že tudi mene enkrat zapeljal, da sem ustrelil v grajskem gozdu zajca in moral radi tega „jesti ričet“. Zakoni tudi zapovedujejo, da mora imeti vsak človek počitek ali po dnevu ali po noči, ker ta nesramnež se ne briga zato, ker je vedno noč in dan nad menoj, ker me neprenehoma muči, ker se me drži kakor kaka pijavka. Zakoni tudi pravijo, da kjer nič ni, tam tudi cesar pravico izgubi. Cesar lahko izgubi, a ta upnik mora dobiti; ravno tam, kjer je zelo malo ali skoraj nič, ravno tam najbolj razsaja in tirja svoj dolg, a pri onih, ki bi lahko dali, ki sedé vsak dan pri težkobloženih mizah, tam molči, tam se zadovolji z vsem.“

„No!“ je vskliknil sodnik, ki je bil že od jeze tako rdeč kakor kuhan rak, „da ga le dobim v roke, jaz mu že pokažem! Zadrobil, zasolil in popoprjal mu bom juho, da jo bo imel za celo življenje dovolj!“

Ko je tožitelj čul o dobro zadrobljeni juhi, je cmoknil parkrat z jezikom in dejal, da je najljubša njegovemu upniku in ako se hoče sodnik sam prepričati o tem, naj ga le povabi na kosilo. A da bi imel za celo življenje dovolj, o tem pa bi se upal dvomiti, ker ga predobro pozna.

Sodniku se je začelo čudno zdeti. Mislil je, da v tožiteljevi glavi ni vse v redu, da se mu kolešček ali prehitro ali prepočasi vrti, zato ga je vprašal, kje stanuje brersrčni upnik, češ da bo pozval še njega samega. Tožitelj je dejal, da ni treba brezsrčneža klicati predse, ker ga je že s seboj prinesel ali bolje rečeno moral prinesiti, kajti oni brezsrčni upnik ni nihče drugi, kakor gospod — Želodec.

Sodniku se je zjasnilo, spoznal je, da ima opraviti z lenuhom-šaljivcem in da bi se ga odkrižal in

pomiril njegovega upnika, mu da eno kronico in sledeči svet:

Dragi prijatelj, v tej težavni stvari pa sam brez odvetnika ali pa odvetnice — vsaj se že tudi te do-bijo in dobro izvršujejo svojo nalogo — razsodi. Svetoval bi ti torej, da se obrneš do kake odvet-nice in jo prosiš pomoči. — Mislim, da bi bila najbolja zato dra Pridnost in njena sestra Zadovoljnost. Ako ti tidve ne pomorete, potem ti najbrže ne bo nihče."

Ali sta ga odvetnici rešili brezsrčnega upnika ali ne, o tem povestnica molči. S.

Politični razgled.

Državni zbor.

Carinski odsek je dovršil sicer že nad polovico dela, toda najvažnejše točke v carinskem tarifu je odložil za poznejši čas, da se po kompromisu zedinijo razne stranke. V mnogih točkah je namreč še veliko nasprotja med strankami. Socialni demokratje n. pr. hočejo odpraviti vsako carino od tujih pridelkov in izdelkov, češ, da boče potem življenje mnogo cenejše, če se tuji uvozi ne bodo obdačili. Prvič to ni res, ker skušnja kaže, da ima n. pr. žito jako nizke cene, a kruh ostane kljub temu na isti visoki ceni, ker dobiček spravijo radi drugi. Nič pa ne pomislijo ti ljudski prijatelji, da prost uvoz ogromno oškoduje domače kmetovalce in obrtnike, ki ne morejo v tako nizki ceni proizvajati, kakor to storé z mnogo manjšimi stroški inozemci n. pr. pri žitu Amerikanci in obrtu Angleži. Ako se odpravijo vse carine, potem bi našemu kmetu ne ostalo družega kot pustiti njive v pušči, ker bi se mu nikakor ne izplačalo delo. Ako odpravijo carino na vsa vina, kam naj gredó potem z vinom naši vinogradniki, kateri že zdaj ječe pod jarmom nesrečne vinske pogodbe z Italijo, ki je v nekaj letih napravila našim domačim vinogradnikom na milijone škode. Na vse to se mora modra politika ozirati. Nikakor nima carina samo namena zagotoviti si državnih dohodkov, ampak v prvi vrsti mora biti skrb za domače izdelke in in pridelke, da se jih obvaruje pred divjo konkurenco. Seveda socialni demokratje še niso prišli tako daleč, da bi to umeli. — Na vrsti je bil tudi predlog o krošnjarskem zakonu. Poslanec Kaftan je predlagal med drugim to, da se naj od našega krošnjarja ne tirja preveč ozirom krošnjarenja po Ogrskem, ker resnica je, da je trikrat več ogrskih krošnjarjev v naših krajih kot naših v ogrskih. — Dovršil se

je tudi v obrtnem odseku že davno obetani zakon proti pijančevanju.

Hrvatska zadeva v zbornici.

Hrvatski poslanci vitez Vuković, dr. Klaić in Perić so prosili ministerskega predsednika, naj izposluje pri cesarju avdijenco dalmatinskim poslancem, da pojasnijo razmere na Hrvatskem. Ministerski predsednik je odklonil posredovanje. Vsled tega je poslanec Biankini med največjim hrupom resno vprašal min. predsednika, kako more svoje postopanje opravičiti. „S tem“, pravi, „da je bila avdijenca odklonjena, je iznova dokazano, da vlada prezira naše narodne pravice. To je nov dokaz servilizma, ki ga vlada kaže nasproti vsemogočni madjarski oholosti. Doslej smo smatrali kot naravno pravo, da se more v zadnjem trenutku govoriti s cesarjem in kraljem. Za hrvatski narod pa danes kralj ni doma. S tem je ministerski predsednik dal svoji modrosti slabo spričevalo, žalil je ljudske pravice, ki si je za državo pridobilo največjih zaslug. Ali ni s tem min. predsednik kršil pravic hrvatskih poslancev in če jih je kršil, kaj hoče storiti, da varuje pravice poslancem? Zbornični predsednik grof Vetter je odgovoril na to, da v tem oziru ne more pomagati. Res žalostne razmere!

Dogodki na Hrvatskem.

Na tisoče oseb je aretiranih, mnogo ranjenih, več pobitih. Brzjavijo se ne odpošiljajo, pisma, celo privatna, se odpirajo, in mnogih krajih pa se proglašajo proti ljudstvu preki sod. Povodom obletnice smrti slavnega bana Jelačića, ljubljenca hrvatskega naroda, je došlo v Zagrebu do velikih demonstracij. Že na vse zgodaj je bil spomenik bana Jelačića okrašen z vencami in trobojnicami. Narodne dame so obsipale spomenik s cvetjem in celo preproste kmetice iz okolice so nanosile poljskega cvetja, da okrasé ž njim spomenik banov. Na enem vencu na traku je bilo čitati: Vstani, ban Jelačić, Hrvatska te zove! Pri maši zadušnici je bila Markova cerkev natlačeno polna. Mnogo odličnih narodnih dam je bilo navzočih med njimi sorodnica pokojnega Jelačića. Po končani cerkveni slovesnosti je množica zapustivši cerkev navdušeno prepevala „Liepa naša domovina“ in se uredila v veličasten sprevod, ki se je podal k Jelačićevemu spomeniku. Med potom so se prepevale narodne pesmi. V bližini spomenika pa je stalo vojaštvo. Ob pol 12 uri se je množica jela pomikati proti kolodvoru. Policija je nastopila proti ljudstvu z največjo silo, vsled česar je jela množica metati kamenje na policijo; en policijski komisar je bil ranjen, 350 oseb so aretirali. Občinstvo, ki je bežalo v bolnico in univerzo, so policaji v poslopju zaprli in aretirali. Okoli Reke so bile pretrgane vse telegrafske žice. V Bakru so bile velikanske demonstracije, kjer je bilo mnogo vojakov ranjenih. Demonstrantje so razdrli železniški tir, slednjič so omagali pred vojaki. V Bibiru je množica demolirala občinsko hišo in na kose raztrgala banovo sliko, ki je visela na steni. V Vrbovi je ljudstvo spominsko ploščo Khuen-Hedervarijevo popolnoma razbilo. Povsod so razbiti madjarski napisi. Najhujše

pa je bilo v Križevcu. Tam je prišlo do prave bitke med vojaštvom in kmeti. 100 kmetov pride pred preki sod. „Edinost“ je prinesla telegram, v katerem se trdi, da je bilo 21 obešenih in 40 ustreljenih. Vojaki in orožniki so noč in dan na delu. V Kaštelih niso pustili parobrod hrvatsko-ogrskega društva do obale, moral jo je popihati v Spljet, kjer so ga isto neuljudno sprejeli. V Sušaškem kotaru, Delnicah, Bakaru in drugih krajih je uveden preki sod. V Fužinah je vlada prepovedala, da bi se služile v ondotni cerkvi zadušnice za žrtve hrvatskega gibanja. Množica se je zbrala pred cerkvijo in ker se ni hotela raziti, je vojaštvo streljalo nanjo. V Kalinovcu v samoborskem so hoteli kmetje napasti občinsko hišo. Orožništvo je streljalo in ubilo enega kmeta. 53 polk (hrvatski) je odpovedal pokorščino iti streljat na svoje brate. V Zagrebu so imeli visokošolci, Hrvati in Srbi, ki so si sicer vedno v sovraštvu bili, skupen sestanek. 400 visokošolcev je po shodu korakalo po ulicah. Pridruževala se jim je vedno večja množica. Pred Jelačićevim spomenikom sta govorila en Srb in en Hrvat ter slavila pobratimstvo mej Hrvati in Srbi. Prisegli so si delati na to, da se sloga mej Hrvati in Srbi ohrani. In vlada ter ban? Vlada bobna v svet, da so časnikarska poročila neresnična, da ni takih uporov v resnici kot se govori. Zakaj je potem treba preko sodov in vojakov? Na to se ne ve odgovora. Ban tudi ne verjame, da ga ljudstvo ne mara. V krogu hrvatskih poslancev se širi vest, da nemarava vlada sistirati ustavo ter bana-Khuen Hedervarija imenovati komisarjem. Ta nasvet je dal neki ban sam. Nadškof zagrebški je v Rimu.

Protiavstrijske demonstracije v Benetkah.

V sredo 20. pretečenega meseca, so bile v Benetkah velike demonstracije. Demonstrantje so pridri pred avstrijski konzulat in divje kričali. Nato so poskušali napad na konzulat. Ker niso mogli na suhem blizu, so šli na ladije. Komaj jim je policija ubranila, da niso vdrli. Nosili so s seboj avstrijsko zastavo, katero so potem pred konzulatom strgali in koščke pometali v morje s sramotilnimi klici. Pri demonstracijah je mestna godba dvakrat svirala Garabaldijevo himno. Tudi v drugih italijanskih mestih se ruje proti Avstriji, tako zlasti v Veroni, Bolonji, Paviji, kjer so med klici „Doli z Avstrijo!“ strgali avstrijsko zastavo. Med demonstranti so bili tudi univerzitetni profesorji. V četrtek so se demonstracije nadaljevale med klici „morte all' Imperatore“ to je „Smrt cesarju“. Tu se kaže oni duh italijanski prepojen z anarhizmom, ki ga žeja po krvi kronanih glav. Avstrijskega orla so zaničljivo imenovali „dvoglavo piščice“. Kaj poreče k temu zunanji avstrijski minister? Ali se sme tako zaničevati zavezna država? Ali trozveza nima toliko moči, dá bi varovala ugled naše države pri zaveznikih Italijanih? Avstrija mora tu odločno pokazati, da se ne da zasramovati od onega naroda, ki je rodil Lucchenije, Casserije itd.

Grki in Turki.

Grki, ki igrajo v sedanjih nemirih na Balkanu sploh čudno ulogo, so storili turškemu sultanu, svojemu „prijatelju“, zopet veliko uslugo. Carigradski list „Ikdam“ poroča, da so nekateri grški častniki v ime več tisoč Grkov, med temi 150 častnikov obrnili se na turško poslanstvo v Atenah s prošnjo, naj jih sprejme v turško službo, da bodo zasledovali bolgarske čete. Poslanstvo jim je odgovorilo, da zadostujejo za ta posel turški vojaki in da bodo bolgarske čete kmalu zatrite. — Deputacija grških dijakov se je podala k turškemu poslanstvu in ondi izrazila svoja voščila za sultana. Seveda je vse to sultana zelo zveselilo in je izrazil častnikom kakor tudi vojakom svojo posebno zahvalo.

Dogodki na Balkanu.

Vse bolgarske šole v Makedoniji so zatvorene, učitelji pa aretirani. Velike ječe v Solunu, Skopljem in Serezu so prenapolnjene bogatih, mladih in inteligentnih Makedoncev. Umevno je, da je razburjenje med prebivalstvom vedno večje. Časopisje zahteva vedno glasneje, da interesirani krogi vendar storijo svojo dolžnost. — Blizu Monastira se je te dni vršil večji boj med Turki in bolgarskimi četami. V Mogili, 8 kilom. od Monastira, so Turki zajeli četo 13 Bolgarov in vse pobili. Ubiti so bili tudi 4 domačini, ki so se pridružili Bolgarom in pa 2 ženski. Strelji iz topov so zažgali 14 hiš. Turki so imeli 3 ubite. Sploh se trdi, da je položaj kljub vsem poročilom, da se vrača mir, v Monastirskem vijaletu še vedno skajno kritičen. S solunskim vlakom so pripeljali v soboto v Carigrad 34 turških ranjencev med njimi 1 častnik.

Turški napad na Albance.

Dolgo časa so veljali Albanci za najboljše Sultanove prijatelje in jih je mnogo sprejel med svojo telesno stražo. Ko pa so prišle reforme, so se med vsemi prvi vprli Albanci. Po vsej Albaniji je vrela in Sultan je poslal nadnje Samzi-pašo z eno divizijo, obstoječo iz 8 bataljonov ene baterije in oddelke konjenice. Ta vojni oddelek je bil namenjen v Junik, kjer je bilo treba razgnati shod upornikov. Poveljnik Semzi-paša je poslal naprej en oddelek vojaštva. Blizu Prepočana so jih pa Albanci zajeli in skoro popolnoma pobili. Od 50 jih je ostalo samo troje. Da bi se pa ta čin maščeval, je velel topništvu streljati ter je poleg drugih zažgal vasi Skifiani, Hereč, Hramačel, Babuit, Kodrali, Grčana ter posebno razdjal mnoge plemenitaške gradove takozvane kule. Število ubitih in ranjenih je izredno veliko. Končno so se ustaši udali, in prosili Sultanove milosti. Vendar, dasi so se udali, jim Sultan ne more dosti zaupati, ker tudi sam dobro ve, da so oni, ki so se udali, nedolžni, medtem, ko so pravi ustaši še vedno pripravljeni udariti, kjer le prilika nanese, po Sultanovih četah. •

Iz Rusije.

Protizidovskih demonstracij pričakujejo povodom bližnjih jubilejnih slavnosti v Petrogradu. Med

prebivalstvom krožijo baje vsakovrstne knjižice, v katerih se hujska naj se prične akcija proti židom. — Ruski listi poročajo iz Vladivostoka, da je odhod ruskih vojnih čet iz južne Mandžurije provzročil med Kitajci veliko vznemirjenje. Čete Tungujev vdirajo v one dele mandžurske pokrajine in provzročajo velik strah domačinom in tujcem. To bo bržkone dalo povod, da se Rusi ne umaknejo na celi črti.

Kozjanski vsevedež. Neusmiljena smrt koraka vedno po širnem svetu s svojo ostro koso in maha semintja po starem in mladem brez usmiljenja. Tako je prikoralala nepričakovano na Zdolski hribček v hišo Strnadovo in pokosila mladi cvetki Marij Strnad življenje. Rajna „Minka“, tako so jo navadno klicali, je bila pridna, pobožna in uzorna deklica, zato jo je pa vse spoštovalo in rado imelo, še sam Bog in zato jo je vtrgal od tega sveta, da se ni popačila med svetom. Bila je pet let izborna cerkvena pevka in tako rabila svoj milo doneči glas Bogu in Mariji v čast. Veličastni pogreb je bil na tih no deljo popoldan, da takega že davno Kozje ni videlo. Ob odprti gomili so njene tovarišice — cerkvene pevke prav lepo žalostinko v slavo zapele tako, da ni bilo očesa, da bi se ne zasolzilo za prerano umrlo Minko Strnadovo. Iz te solzne doline ti kličemo: z Bogom! na srečno svidenje nad zvezdami! — Na velikonočni ponedeljek je bil za kozjansko župnijo dan veselja. Blagoslovili so ob 10. uri pred gospod kanonik ob asistenci več duhovnikov krasno podobo Marije vnebovzjetja za veliki oltar, ki so jo sami blagoslovitelj kupili. Pridigovali so g. Tombah, sveto mašo služili pa g. Marko Tomažič, župnik Pilštanjski. Vsa cerkev in župljani so se radovali nad to lepo pisanko in blagrovani milega nad 70 let starega starčka-dobrotnika, ki toliko skrbi za sveto cerkev, ne samo z oznanovanjem božje besede, ampak tudi z radodarnimi rokami. — Dne 16. aprila je šel Blaž Žibret nad 40 let star nad Št. Vidom na Planini več metrov na visoko pečevje panjovje sekati, nakar omahne in spodrsne v več metrov globoki prepad in obvisi za noge viseč ves obtolčen na pečini za

jedno vejo. Našli so mrtvega in s težavo potegnili ga raz pečine. Bil je jedina podpora svoji nad 80 let stari slepi materi. Bog bodi milostljiv njegovi duši! — Na Planini se je tudi obhajal sveti misijon od 18. do 27. aprila. Vodili so ga č. gg. oo. lazaristi od sv. Jožefa nad Celjem. Udeležba je bila velikanska. Ob tej priliki se je tudi na željo ondotnega gospoda župnika Antona Ribarja ustanovila Marijina družba, v katero je pristopilo mnogo mladeničev in deklic z radostjo in ponosom, da so Marijini sinovi in hčere Bog blagoslovi to novo Marijino družbo Št. Vidsko!

Iz Poljan nad Škofjo Loko. (Računski zaključek.) „Slovenskemu Narodu“ in pa njegovemu tovarišu „Gorenjcu“, oziroma njegovemu poročevalcu iz Žabjevasi, kateri se tako vestno in vstrajno trudi, da bi očistil račune naše posojilnice, in tako omajal pri ljudstvu zaupanje do nje in njenega vodstva, dajemo sledeč odgovor. Ta vrli mož, kateri se predstavlja kakor čista resnica in natančnost, je celo okoli dr. Tavčarja ponižno brusil svoje pete z računskimi zaključki za leto 1900. in 1901. s trditvijo, da je sedanje posojilnično načelstvo falzificiralo bilanco za l. 1901, ker se v nekaterih postavkah ne ujema s prejšnjim računom za leto 1900. Ali kakor kaže pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani vršiča se kazenska preiskava, je ravno nasprotno. Prejšnji računski zaključki, med njimi ravno oni za l. 1900., pri katerega sestavi je ravno „Narodov“ dopisnik sodeloval, niso bili pravilni, zato pa tudi ta zaključek ni mogel služiti za podlago ob sestavi računskega sklepa za leto 1901. Da se torej nekatere postavke računskih sklepov ne vjemajo, je potem takem naravno in ni nikaka sleparija, kakor jo očita „Narodov“ dopisnik Šiškar. Sedanje načelstvo je storilo le svojo dolžnost, da je s pomočjo „Gosp. Zveze“ sestavilo pravičen računski sklep za leto 1901. Iz teh podatkov lahko vsakteri spozna, koliko je verjeti Šiškarjevi modrosti.

Kdo pa je ta Šiškar, kateri se tako mojsterskega izkazuje po „Slov. Narodu“ in „Gorenjcu“? To je tisti mali Francek iz Žabjevasi, kateri je bil pred par leti najbolj vnet konsumar, kateri je prvi vpeljal v naši dolini kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi, kateremu je bil tudi načelnik, in liberalcem najhujši strah ob volitvah.

Ko je pa enkrat svoje društvo zavozil v dolgove in nered, je takoj odstopil od društva in je postal liberalec, ki je sedaj kakor nekako izvanredno orodje v rokah inteligence. Tako v svoji liberalni gorečnosti svojo krivdo zvrča na s danje vodstvo naših društev, kajti deloval je Franc Šiškar tudi pri letnih računih pri Poljanskem kmetijskem društvu. Ravno tako je bil prejšnjemu načelniku naše posojilnice v računsko pomoč.

Vsi računi in letni zaključki, pri katerih je Šiškar deloval, so nepravilni, kakor pri posojilnici, tako pri kmetijskem društvu.

Tako je torej, Franc Šiškar! in nič drugače. Ako bote še kaj poročali v „Slovenskem Narodu“ ali „Gorenjcu“, sporočite tudi kaj o Vašem novem poslu, kateremu je prisodilo dež. sodišče 80 K nagrade. To je tudi bil — računski zaključek — zaradi ženskih. Ako vam ne zadostuje to, se lahko še več pojasni.

Iz Smihela pri Žužemberku. Skoro v vsaki župniji na Kranjskem obhajal se je že sv. misijon, v nekaterih že po večkrat, le mi šmihelski župljani nismo bili te milosti še deležni.

Veliko je bilo toraj veselje, ko se nam je na belo nedeljo raz prižnice oznanilo, da se bode pri nas obhajal sv. misijon od 2—3 nedelje po veliki noči. Res veselo je moralo biti vsako dobro srce in oko, ki je videlo, kako rado je ljudstvo vrelo k misijonskim govorom in kako pazno jim je sledilo. Cerkev je bila trikrat na dan natlačeno polna. Vse delo na polju je počivalo, nisi zapazil tam človeka. Vasi so bile skoraj popolnoma prazne, le tu in tam si videl varha, ki je varoval otroke iz več družin, res božje oko je čulo nad nami, da se ni nobena nesreča pripetila. Velikanska je bila sklepna procesija, kakoršne še ni videl Šmihel. Župnija šteje komaj 1000 duš in vendar je bilo obhajancev do 1200, ker so se tudi sosedne župnije vdeleževale te lepe pobožnosti. Gospodom misijonarjem iz reda Jez. pa kličemo, Bog vam povrni vaš trud, ki naj rodi obilen sad!

12. maja imeli smo pa svojega višjega pastirja med seboj, prišli so delit naši mladini zakrament sv. birme, nas odraščene pa potrdit v sklepah sv. misijona. Njih prijazno vedenje omililo se je vsem, ni toraj čuda da so srca vseh pridobili. Odhajajočim smo klicali: Bog nam ohrani še mnogo let priljubljenega in vnetega višjega pastirja, na svidenje!

Radomlje. Predragi Domoljub! Ne vem, ali si kedaj poročal iz našega kraja ali še nikoli. Zatorej ti nekoliko omenim, kaj se godi pri nas.

Dne 21. t. m. je pokosila smrtna kosa Antona Jereb, po domače Kotnika. Mož je bil vseskozi dobrega značaja, kakoršnih v Radomlju zelo manjka. Bil je cerkveni ključar in dalj časa naročnik Domoljuba. N. p. v miru!

Pri nas se ustanavlja mlekarna. Da bi se pa dobro obnesla, je pa dvomljivo.

Oglejmo si še nekoliko liste, ki prihajajo k nam kužiti in slepariti ljudi. Bralno društvo kazite dve grdi cunji: „Slovenski narod“ in pa tisti potepeni „Gorenjec“ iz Kranja. pravijo da prebira neki oče doma svoji družini „Slovenski narod“, kakor bi

bral evangelij. O tem bi lahko povedal nekaj o „najnedolžnejšem veselju“, katero je pri liberalnih dopuščeno, a versko pregrešno, pa zaradi važnih uzrokov to raje zamolčim. Prilezle so tudi k nam tri giftne krote iz Štajerskega, ali kakor nosijo napis „Štajerc“. O tem je najbolj čudno to, da je slovensko pisan; kajti poteguje se vedno za nemške oziroma nemčurske kramarje. Škoda, da se pustijo ljudje takim listom slepariti kakor je ravno „Štajerc“ in njegovi napredni tovariši. Svarim vas, ne prodajajte svojega slovenskega prepričanja, v katerem smo izrejeni in ne dajte si trgati vero iz svojih src. Ostanimo raje zvesti Slovenci in dobri katoličani, pa bodemo bolj srečni, kakor bi čakali nemčursko — brezverske drobtine! Berimo radi dobre liste in skrbimo, da pride še veliko dobrih listov k nam. Drugo nesnago, ki dela Radomlju nečast, pa pošljite nazaj v brloge, iz katerih so prišli kužiti dobre Slovence! Dal Bog, da bi se to kmalu zgodilo!

Vse za vero in domovino!

Preska. 26. dan maja. Naše izobraževalno društvo nam je v času odkar je ustanovljeno, priredilo že več shodov, na katerih so nam razni gospodje govorniki iz Ljubljane predavali mnogo zanimivih in poučnih stvari.

Posebno zanimivo predavanje je bilo tudi na zadnjem shodu v nedeljo dne 17. maja, na katerem je mnogoštevilno navzočim poslušalcem predaval č. g. kanonik Sušnik o severnem tečaju naše zemlje o severnem ledenem morju in o ondotnih razmerah, ter o Nansonovem potovanju na severni tečaj. Slišali smo res zanimive stvari, ki nam ostanejo v trajnem spominu, govorniku gospodu Sušniku kakor tudi vsem dosedanjim našim govornikom izrekamo tem potom najtoplejo zahvalo, in jih prosimo še nadaljne naklonjenosti, ter jim kličemo na svidenje!

Društven član.

Boj cigaretam. Dokazano je, da se več cigaret pokadi, kakor smodk. Mladina sega samo po cigaretah, in tudi med ženskami je ta razvada jako razširjena. Dognano je po zdravnikih, da so cigarete mnogo bolj škodljive, kakor smodke. Mladina, ki puši cigarete, je navadno fizično, kakor tudi moralno jako oslABLJENA. Na Angleškem se je ustanovilo posebno društvo, ki si stavi nalogo, preprečiti kadenje cigaret posebno med mladino, in bo stavilo tudi v parlamentu tozadevni predlog. V Kanadi se namerava kadenje cigaret pred 16 letom popolnoma prepovedati. Posebno se hoče potom zakona prepovedati prodajalcem tobaka prodajanje cigaret mladim ljudem in vplivati na šolstvo, da mladino ostro odvrača od te škodljivosti. Tudi pri nas bi tako gibanje bilo umestno!

Slovenski novičar.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Za upravitelja župnije Predoslje je imenovan č. g. Ignacij Zupanec. Premeščeni so bili č. g. gg: Jakob Benedičič iz Šmarjete kot župni upravitelj v Črničvrh pri Polhovem gradu, Jos. Ferjančič v Šmarjeto, Andrej Lavrič iz Hrenovic na Goče, Jos. Hartman iz Košane v Hrenovice, Ivan Medved iz Cerkelj v Košano, Ivan Bešter iz Trate v Cerklje, Matej Sušnik iz Trate v Selca, Ivan Mauser iz Zdihovega v Staro Ioko na Koč. Začasno vpokojen je č. g. Ivan Klemenc v Gorjah. Razpisane so župnije: Babnopolje, Gotenica, Koprivnik, Poljanica, Predoslje, Reteče, Slap, Škocijan in St. Gotard.

Kanonično vmeščen je bil dne 26. t. m. na župnijo Reko (Rieg) pri Kočevju č. g. Jurij Jaklič, dosedaj župnik v Gotenicah.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand je bil pri dohodu v Ljubljano dne 2. junija sprejet z 72 streli iz topov. Vojaške in civilne oblasti so ga 2. junija ob 9. uri 35 minut dopoldne na kolodvoru slovesno sprejele.

Cerkveno odlikovanje. Premilostni gospod knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič je imenoval č. g. Janeza Gerčarja, župnika v Dobu, za duhovnega svetoika.

Slovenski duhovnik iz Amerike v stari domovini. Te dni se mudi na Kranjskem č. gosp. Ivan Metod Solnce, župnik iz Št. Pavla v Ameriki. Č. g. Solnce je, kakor znano, dobil lani nagrado, katero je razpisal neki nemški list v Št. Paulu za onega ondotnega župnika, za katerega se bo izreklo največ prebivalcev, da je najpopulárnejši župnik v mestu. Naš rojak č. g. župnik Solnce je dobil ogromno večino oddanih glasov, namreč 132 000 glasov. Nagrada je bila proti vožnja I razreda za potovanje v Jeruzalem in nazaj.

Prihodnjo nedeljo dne 7. junija vsi na Smarno goro! Prihodnjo nedeljo dne 7. junija bo „Slovenska kršč.-soc. zveza“ poletela na Šmarno goro. Vsak, kdor le more, naj se pridruži „Zvezi“, da bo tako prihodnjo nedeljo na lepi Šmarni gori zopet praznik krščanskega ljudstva. Ob 9. uri zjutraj bo v romarski cerkvi sv. maša s cerkvenim govorom društvenega

predsednika g. dr. K r e k a, po cerkvenem opravi-
vilu pa bo na planinici velika ljudska
veselica z raznovrstnimi zabavami. Somišljeniki,
v nedeljo dne 7. junija torej na Šmarno goro!

Liberalna mlekarina v Črnem vrhu je razpadla.
Vsled zmešanih računov, ki jih je sestavilo liberalno
načelstvo, je nadzorstvo prosilo pri Gosp. zvezi za
revizijo. Revizija se je izvršila in našlo se je dolga
12.000 kron. Liberalci so ga bili našteji le 8000 kron,
bahali so pa po Slovenskem Narodu, da ga bo re-
vizija pokazala veliko manj. —

Volitev župana v Moravčah. Ker je novovoljeni
občinski odbor sama c. kr. deželna vlada pravo-
močnim pripoznala, volil je leta v občinsko
starešinstvo: za župana posestnika in mesarja Ign.
Klopčič, za prvega svetovalca Janeza Bergant.
Ostali svetovalci so: Bizilj France, Kopač
Jožef, Prosenč Anton, Cerar Ign., Pele
Janez. Vsi so ob enem z odborom vrli, zavedni
katoliško narodni možje.

Ogenj je vpepelil streho in več pod streho sprav-
ljenega blaga posestnici Alojziji Urbanija v Kanderšah
pri Litiji. Zgorelo je tudi 100 Kron denarja. Škodo
cenijo na 2700 Kron, zavarovana je bila pogorelka
za 2600 Kron. — V Knežaku pa je pogorela posest-
niku Ant. Novaku hiša z gospodarskimi poslopji ter
še drugih sedem objektov. Skupno škodo cenijo na
31.800 Kron. Pogorelci so zavarovani le za 19.900 K.
Ogenj je zanetil vžitkar Sajn z gorečo pipo. Iz
Črnega vrha nad Idrijo se nam piše z dné 25. maja:
Danes krog 5. ure popoldne je mej silno nevihto
treščilo v hlev posestnika Petra Lampeta v Zadlogu
št. 7. Hipoma je bilo vse v ognju, naša vrla požarna
bramba je bila sicer hitro na kraju nesreče, a je
mogla ogenj le omejiti. Hlev je zgorel popolnoma,
vsi vozovi, mlatilnica in razno orodje. Velika sreča
je pa še bila, da se ni še zraven stoječa hiša vnela.
Škoda je velika. Posestnik je bil za malo svoto
zavarovan.

Toča je brenkala tekom enega tedna dvakrat
na Belokranjskem. Prvikrat je padala 15. maja v
metliški fari. V par trenutkih je bilo vse belo od
nje. Drugikrat se je pa vsula 17. maja. Okrog Bre-
zove rebri in vasi Malence semiške župnije, kjer je
bil letos velik požar, je napravila dokaj škode. Tudi
okoli Metlike je padala močno in je povzročila na
trtju znatno škodo na Veselici. Dne 25. maja proti
večeru je naenkrat pričela na suhem padati debela
toča, da je bilo kmalu vse belo na Prečganjem
in okolici. Škode je napravila precej, posebno na
drevju. Slaba znamenja za naprej.

Premovanje konj na Kranjskem. Leta 1903 se
bodo delila državna darila (gotovina, srebrne svetinje
in priznalni diplomi) za kobile z žrebetom, za mlade

kobile ter za žrebice v naslednjih postajah: 8. av-
gusta v Postojni za žrebčarniško, dné 11. avgusta v
Škofeljci, 12. avgusta v Kamniku, 13. avgusta v
Kranju za mrzlokrvno, 14. avgusta v Ribnici, 17. av-
gusta v Trebnjem, 20. avgusta v Št. Jerneju za žreb-
čarniško in 2. sept. v Lescah za mrzlokrvno pleme.
Skupno se razdeli 3385 Kron in 66 srebrnih svetinj.
V Št. Jerneju se razdeli 26, v Lescah 15, v Postoj-
ni 14, v Škofeljci 13, v Kranju in Trebnjem po 12,
v Kamniku in Ribnici pa po 9 daril. Pogoji za
obdarovanja so označeni v tozadevnem vladnem
razglasu.

Iz Trnja. Stavba nove cerkve v nadaljno
dozidanje se je oddala stavbeni tvrdki F. Trumler
in Z. Lahnik, arhitekta in mestna stavbinska mojstra
v Ljubljani. Delo se je pričelo dné 25. maja t. l.
Stavbeni odbor se ponižno obrača do velikodušnih,
vernih slovenskih src, da blagovolijo po svoji zmož-
nosti kaj podariti v ta namen, da moremo Najviš-
jemu dostojno svetišče napraviti. Za vsako najmanjše
darilce bodemo vsi iz srca hvaležni. — Stavbeni
odbor v Trnju, dné 24. maja 1903. — Alojzij
Zelezny, predsednik.

Novice iz Boh. Blistrice. V bližini predora vzra-
stla je zadnji dve leti sem nova vas — druga Bi-
strica. Cela kolonija barak je pred predorom. Pred
kratkim so železniški delavci, ki so na ponočnem
delu, zapazili ogenj v središču barak. V znamenje
nevarnosti piskale so mašine, bilo je plat zvona,
delavci so hiteli ljudi buditi ter klicati v vas po po-
moči. Takoj so bile na mestu brizgalnice podjetni-
štva in domače požarne brambe. Z neumorno in
hvalevredno vstrajnostjo so delali gasilci ter rešili,
kar se je rešiti dalo: barako Tisotovo in Brungar-
jevo. Druge štiri so do tal pogorele. Lastniki-delavci
so večinoma zavarovani. Veliko škodo ima „Delniško
društvo žalskega piva“. Stanovanje voznika, prednja
klet in streha zaloge je uničena. Da se je precej
ledu stopilo, je samo ob sebi umevno. Hvala Bogu,
da požar ni nastal ponoči ali ob viharju. Delo v
predoru pridno napreduje. V par dneh bo rova že
dva kilometra. Sedaj pričnejo z mašinelno napravo,
električno silo vrtati. Vsak dan upajo napredovati
od 6—8 metrov v rovu, ali kakor pravijo v „Stollnu“.
Posebnih nesreč ni. V predoru delajo zdaj po osem
ur. Med delavci v občini vlada disciplina. Kar je bilo
slabih elementov, je moralo oditi. Tu so večinoma
ljudje z družinami, ki si hočejo kaj prislužiti in
prihraniti. — Pred nekaj dnevi videli so ljudje dva
neznana slabooblečena človeka gnati dva konja skozi
Štenge v Bohinj. Vsakemu sta se zdela sumljiva
konjska tatova. Govori se, da sta bila konja ukra-
dena blizu Kostanjevice. Jednega tatu so ujeli na

Tolminskem ter ga zaprli; drugemu bo moč pravice gotovo kmalu za petami.

Nenavaden mrlič. Posestnika Jožefa Bitenca iz Šmartnega pri Gornjemgradu so pogrešali od 14. januarja t. l. Vsak vaščan, posebno sorodniki so si mislili, da potuje, kakor po navadi, Bog ve, kje po svetu. Stanovanje, v katerem je bival vedno sam, je bilo zaprto. Toda, ker ga le ni bilo od nikoder toliko časa, dasi se je pisalo in poizvedovalo na raznih krajih in bolnišnicah, seveda brezuspešno, posebno pa, ker bi moral plačati neke sodne stroške, je odredila sodnija, da se vzameje inventarično na zapisnik premičnine imenovanega posestnika. In res, županstvo v Bočni je odredilo stvar na dan 14. maja t. l., t. j. ravno po preteku štirih mesecev, kar ga pogrešajo. Ker je bilo stanovanje zaklenjeno, se je moralo v isto vломiti. Prvi prostor je bila spalnica; tu je bila postelja prazna. — Ko pridejo do kuhinjskih vrat, ki so imele vdeto precej veliko steklo, se je videlo posestnika Jožefa Bitenca ležečega mrtvega na tleh. Imel je nekoliko postlano na tleh pri štedilniku. Njegov položaj je bil kakor mirno spečega človeka. Bil je pa ves izpremenjen in plesnjiv, da ga ni bilo možno poznati. Seveda po štirih mesecih ni to nič čudnega. Najbrže ga je zadel puh iz štedilnika v spanju. V spalnici je bilo mogoče premrzlo, zato si je postlal v kuhinji pri štedilniku. Rajni je bil premožen, a je precejšen del svojega premoženja v podobi tisočakov potratil s potovanjem po svetu, ki mu je pa bore malo hasnilo, ker je navadno potoval gluh in slep. Človeka ni hotel nikoli imeti pri sebi, zato je tudi kot čudak zapustil ta svet.

Petindvajsetletnica okupacije Bosne in Hercegovine. Odbor za proslavo 25-letnice bosno-hercegovinske okupacije se je zbral na praznik vnebohoda dné 21. maja pri „Zvezdi“ v prav obilnem številu; prišlo je 19 odbornikov, nekateri tudi iz oddaljenih krajev. Začasni predsednik prof. dr. Ivan Svetina je pozdravil navzoče ter jih pozval, naj si izvolijo stalnega predsednika in ožji odbor nekaterih v Ljubljani stanujočih mož. Temu ožjemu odboru bo naloga izvršiti program, ki naj se v glavnih potezah sestavi, ter ukreniti vse posameznosti, ki so potrebne, da se primerno obhaja pomenljiva 25-letnica. On rad prevzame cerkveno opravilo pri slavnosti, stalnega predsedništva ali izvolitve v ožji odbor pa bi ne mogel prevzeti, ker v počitniški dobi ne biva v Ljubljani. Predsednikom je bil potem z vzklicem izvoljen g. Anton Goršé, hišni posestnik v Ljubljani, njegovim namestnikom g. Leopold Roth, c. kr. vodja pomožnega urada finančne direkcije in denarničarjem g. Albert Pogačnik, c. kr. sodn. oficijal. V ožji odbor so bili poleg teh izvoljeni še gg. Mihael Baloh, prezidialni služabnik dež. odbora, Ivan Be-

lič, gostilničar, Lovrenc Blaznik, hišni posestnik, Frančišek Jenko, oskrbnik „Kolizeja“, Ivan Ženko, c. kr. uradnik pri okr. glavarstvu v Ljubljani. Živahnega razgovora o programu so se med drugimi zlasti udeleževali gg. župnik Hönigman iz Kroke, predsednik Goršé, oficijal Pogačnik. Sklenilo se je, da se bode slavnost obhajala na praznik Marijinega Vnebovzetja, dné 15. avgusta. Ob 10. uri bo sv. maša in pridiga na Rožniku, popoldne skupno kosilo samo za bojovnike, ki so bili ob okupaciji v Bosni ali Hercegovini, v primerno okrašenih prostorih g. predsednika Antona Goršeta pri „Novem svetu“, popoldne ravnotam ljudska veselica, katere se bode za malo vstopnino smel vsakdo udeležiti. Vojaška godba je od vojaškega načelnitva že obljubljena. Naprosi se tudi pevsko društvo „Slavec“, da bode oskrbovalo petje pri službi božji in pri veselici. Podrobnosti ukrene in preskrbi ožji odbor. Odborniki širšega odbora in vsi zavedni bojovniki naj opozarjajo sobojovnike v svojem okraju na to slavnost, da bo udeležba vsesplošna in se iz raznih krajev zopet snidejo stari znanci in prijatelji.

Popravek. V zadnji številki „Domoljuba“ se je pod naslovom „birmovanje v Zužemberški dekaniji“ pomotoma prezrlo, da je bilo dné 6. maja tudi pri sv. birmi na Selih pri Sumbregu 52 birmancev. Vseh birmancev skupaj je bilo 1687, ne pa 1487.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki bo imela drugo nedeljo, to je 14. junija ob 10. uri v župnišču izredni občni zbor. Obravnavalo se bo o premembi § 4 pravil, ki našteva župnije pripadajoče k tej posojilnici. Vsi udje so vabljeni k posvetovanju.

Za smeh in kratek čas.

K r i ž.

(Sestavil R. Tonih.)

	a						soglasnik
	a	a	a				moško ime
	a	a	a	b	č		ptica
č	e	e	e	e	e	e	nemarnež
	f	g	h	i	i		perutnina
		i	j	k			dotok Donave
		k	l	n			del voza
		n	n	o			turški uradnik
		o	o	o			gora na Balkanu
	o	p	p	p	p		evropski otok
p	r	r	r	r	s	š	narodič
t	t	u	u	u	u	v	školjka.

Besedna uganka.

a a b e e i	— — — — —
i k k n n	kožokrilec, osebni zaimsek
n n o o	živali
o o r	moško krstno ime
s ž	veznik
ž	soglasnik.

Obelisk.

(Lojze Jazbeški.)

a	soglasnik
a a a	sv. pisemsko ime
a a a a d	moško ime
e e f f i	velikan
i i j j k	drevo
k k k k l	ptič
l l l l l	reka
l m m o o	vas na Gorenjskem
o o o o o	žensko ime
o p r r r	žuželka
r s s s s	podnebje
u v v v v	ustan. Rima.

Rebus.

1. Prej kot „uaz.η 7.
— svoboden“.
2. Vkup I = vto Nilo ves
č „uljuden“ „trikot v
jawo.1“ jug“.

Rešitev ugank v zadnji številki
Besedna uganka.

I.

Binkošti so tu.

II.

Kristusov vnebohod.

Zastavica.

Vladimir — Stanislav.

Rebus.

1. Dobra gospodinja hiši tri ogle pod-
pira.
2. Zgodovinarji nam predstavljajo naše
prednike kot hrabre junake.
3. Obraz.

Vse s prav rešili: Jožef Žagar v Stari Loki; Andrej Porenta v Virmažah; Alojzij in Ivan Brus, ministranta na Polici; Ivan Žgur, Ivan K-te, Rudolf Tonih in Ignacij Žganjar, dijaki v Ljubljani, Zbačnik Alojzij, gimnazijec v Ljubljani

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 18. junija 1903.

Loterijske srečke.

Line,	30. maja	24	8	79	2	84
Trst,	30. maja	65	64	49	8	42
Dunaj,	23. maja	55	71	76	19	73
Gradec,	23. maja	60	86	51	17	22

Tržne cene v Ljubljani

dné 23. maja.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1	32	Pšenica . . . 100 kg	17	10
Telečje meso . . .	1	40	Rž	14	60
Prasičje » sveže »	1	60	Ječmen	14	50
Kostrunovo meso »	—	90	Oves	14	80
Maslo	2	20	Ajda	18	—
Mast prašičja . . .	1	80	Proso, belo, »	18	—
Slanina sveža »	1	70	Koruza	15	—
» prekajena »	1	80	Krompir	1	80
Jajce, jedno	—	5	Drva, trda, m ³	7	50
Mleko, liter	—	18	» mehka, »	5	50
Piščanec	1	60	Seno, 100 kg . . .	7	30
Gelob	—	40	Slama, »	6	50
Fižol, liter	—	24	Pšenična moka št. 1	28	—
Grah, »	—	35	Koruzna »	31	—
Leča, »	—	25	Ajdova » št. 1	36	—

Sprejme se 91 2—1

učenec

za vrtnarski obrt,
14 do 15 let star, ki zna pisati
in brati, pri

Franc Šuštar,

vrtinar v Ljubljani
Ambrožev trg št. 3.

Posestvo

je naprodaj blizu železniške
postaje »Kresnice«, namreč:
hiša, v kateri je gostilna, obo-
kan hlev, gospodarska poslopja,
njive in gozd. Prodá se prost-
voljno, Natančneje pové lastnik
Janez Špunt, v Kresnicah, hišna
št. 12. 90 1—1

Kedor hoče posebno
poceni lepe 96 1

cvetlice, šopke, vence

za sv birmo, novo mašo, ne-
veste in druge cerkvene slav-
nosti kupiti, kakar tudi najbolj
lepo zvezane dobiti, naj se oglasi
pri

M. ELSNER

Pri Platnarici — Pogačarjev trg

Nadalje tudi priporočam svojo
veliko zalogo manufakturnega
blaga po posebno znižanih
cenah.

Ivan Schindler, Dunaj III 7

pošilja že velike let dobre vrste

stroje vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

mline za sadje, mline za pražje, stiskalnice za sadje in pražje, škrapalnice za trnje, poljske predja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vrtne, destilatorji za žito, trijerja, usolnice za koruzo, mline za polnjenje slamnarenic, stroji za rezanje rebn. krtic za kuhane krtice, sesalnice za volnjake, sesalnice za ptičnice, žetoni, dev. vrste od 1. t. l.

od sedaj po popolni izdatke znižanih cenah!

rovno tako vse pripravne za kmetarstvo, sesalke za vino, medene pipe, konopljerne in pumijev. cev, pumijev. pletca, pripravne za tabacenje diva, pripravne za sodovane in penice za vino, stroji za sladenec, omize za led, mline za kavo in čisto, stroji za delanje klobas, šivalne

stroje, vse sestavov, železne pohištve, železne blagajne, navadne tehtnice, tehtnice na drog, stiberske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živine, stroji in orodja za kmetarstvo, kovače, klenarije, seklarje, i. t. l.

Vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih! tudi za obrtne!

Ceniki z vel. kat. zoo slikami brezplačno in franco; dopisuje se v slovenskem jeziku.

Prekupljen in agenton posebne prednosti.

Pis. se na naravnost.

Ivan Schindler, Dunaj III, Erdbergstrasse 12.

Tako w prvem toletu mladost. zbirke pravni s. zbir.

cerkveniška

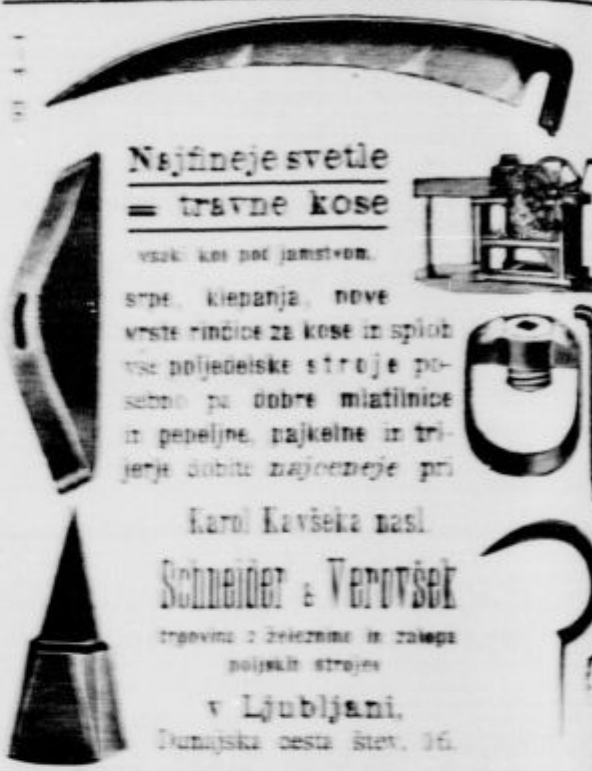
in w razpisu tudi pr. knjiž. Opisanje w 4. in cerkveniška v Smartern, pr. Ljubj. 19

Jelov gozd

od najmanj 20 letne do 30 let. za obsegi 10000 do 20000 kvadratov. v Savinjski dolini, Terentz.

Infihar Janez, prevešt.

Nad 200 strojev vedno v zalogi.

Najfineje svetle = travne kose

vsek kot pod jamstvom.

srepe, klenarja, nove vrste rindice za kose in splob vse poljedelske stroje posebno pa dobre mlatilnice in pepeljne, pajkelne in trijerje dobite najceneje pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnimi in zalogi poljskih strojev

v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 16.

Cenike pošljemo brezplačno

Med. univ.

Dr. Konst. vitez Foedransperg

dosedaj službuje skozi štiri leta kot sekundarij na vseh oddelkih deželne bolnišnice, ozir. kot asistent na porodniškem in na oddelku za ženske bolezni

ordinira

v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 7. nadstropje od pola 9. do 11. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popol.

Dva pomočnika

in dva krepka dečka za kovaški obrt od 14 do 15. leta in poštenih narisov, sprejme takoj

Ivan Demšar

Marje Terentz cesta št. 16 v Ljubljani 11-3-81

Kupim 3-1

30 zelo dobrih molznih krav s teletom.

Poznače v namerjenem letu pr. silijo na se na Karola Levča, posestnika in vinskih trgovca na Lavreni pr. Ljubljani.

VABILO

na

izredni občni zbor

„Ljudske hran. in posojil. v Škofji Loki“

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bo vršil

v nedeljo, 14. junija 1903 ob 10. uri dopoldne

v uradni sobi hran in posojilnice.

Red zborovanju:

1. Poročilo načelstva.
2. Prememba pravil.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Skofja Loka, 2. junija 1903.

Zobozdravnik

med. dr. E. BRETL

v Ljubljani

se je za stalno preselil v

Filipov dvorec

na ogel Špitalskih ulic zraven
Francišškanskega mostu, uhod
za vodo. 92 1-1**Kovaški pomočnik**

kateri se razume tudi na bru-

šnje orodja, se takoj sprejme.

Več pové upravništvo „Domoljuba“.

71 3-2

Koverta s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrirana zadruge z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta št. 1

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka
rentnega davka, katerega posojilnica sama za vlož-

18 12-10

nike plačuje.

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak
dan od 8-12. ure dopoldne.

Poštn. hran. urada št. 828.406. — Telefon št. 5.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19.

= v Medjatovi hiši v pritličju =

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, pre-
mišnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi,
kakor tudi 14 11-3

zvonov proti poškodbli.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo
zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih
deželah nastavljeni poverjeniki.Ta edina slovenska zavarovalnica spre-
jema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se
lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti
proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel.Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavaro-
vancem popolno varnost.Slovenci! pristopajte k domači
zavarovalnici!**Ne pozabiti!**pri nakupovanju pomladanske
in letne obleke za ženske in
moške na domačo, pošteno,
zanesljivo trgovino**Češnik & Milavec**

Ljubljana, Lingerjeve ulice.

Velika zaloga 52 5 2

oblačilnega blaga.

Cene najnižje.

V Amerikoje najkrajša, najprijetnejša in najcenejša
vožnja čez Francosko 79 6-2**Havre - New Jork**

ali Antwerpen - New Jork,

Havre - Philadelphia

ali Antwerpen - Philadelphia.

Natančneja pojasnila in cene naznanja rado-
voljno in zastonj**Ivan Blhelj**zastopnik generalne agenture (za celo Švico)
v Buksu (meja) zraven kolodvora.

Vožnje karte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20 39 6

ali pa

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Zarezane strešnike vštricne (Strang-falzziegel) in francoske (gepresste Falzziegel)

zidarsko opeko 54 5

cement roman in portland

glinaste peči in štedilnike

plošče za tlak šamotne in cementne

kot vse drugo stavbinsko blago ponudijo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. VIDIC & Comp.
LJUBLJANA.

IKJE je

manufakturna trgovina pri

ŠKOFU

?????? v Ljubljani. ??????

V veliki mestni hiši Pogačarjev
frg (sadni trg), kjer imajo novo zalogo volnenega blaga, kambrika, kotenine, vseh vrst ruč, sukna hla-
čevin itd.

Streže se po prav nizki ceni dobro in trpežno blago.

37 6-4

Zobotrebce (klinčke)

lepo izdelane, kupujeta v vsakej množini in plačujeta po

~~35~~ najvišji ceni ~~21~~

Hitzl & Kozina

Ljubljana, Breg. št. 20. I. nadstr.

Samo

82 3-3

lepo blago se vsprejema!

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisl

apneno-železni sirup.

Ta že 33 let od mnogih zdravnikov priporočeni prni sirup rastaplja sluz, umiri kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, rastopljive fosfornapneno soli, ki so v njem, pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 194 13

Gene steklenici 1 gl 25 kr. — 2 K 50 h, po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna pesnemanja naših izvirnih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kisl - apnena-železnega sirupa svarimo in toraj prosimo, zahtevati izrečno Herbabny-jev „apneno-železni sirup“ in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstv. znamko.

Edina izdelovavnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skore v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. V zalogi je pri gospodih lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodam G. Prodam, A. Schindler, A. Mizzan; Breze: G. Elakasser dediči, Seveden: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. v. Hillinger; Št. Vid: C. Schiebl, Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi, dr. V. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini dediči, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Veličevce: J. Jobst; Velišperk: A. Huth.